

14.01.2022

Pyyntö osallistua hengitystievirustartuntojen otosseurantaan

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) pyytää sinua osallistumaan hengitystievirustartuntojen otosseurantaan. Tartuntatautien otosseuranta on yksi THL:n tartuntatautilaissa (1227/2016) säädetyistä tehtävistä. Hengitystievirustartuntojen otosseurannan tavoitteena on seurata influenssa- ja muiden hengitystievirustartuntojen aiheuttamia infektioita Suomessa sekä tutkia niiden, erityisesti influenssavirusten, ominaisuuksia.

Jos päätät osallistua seurantaan, sinua pyydetään allekirjoittamaan seuraavalla sivulla oleva suostumus. Huoltajallesi ilmoitetaan osallistumisestasi. Voit kieltäytyä osallistumasta seurantaan, keskeyttää osallistumisesi tai peruuttaa suostumuksesi syytä ilmoittamatta milloin tahansa ilman, että se vaikuttaa oikeuteesi saada tarvitsemaasi hoitoa.

Otosseurannassa sinulta otetaan nylontikulla sipaisemalla näyte nenästä. Näytteenotto on kivutonta ja nopeaa, mutta se voi aiheuttaa ohimenevää ärsytystä limakalvolla. Näytteen ottamisen lisäksi täytetään lähete, johon merkitään henkilötiedot ja terveydentilaan liittyviä taustatietoja. Tartuntatautilain perusteella THL:llä on oikeus yhdistää näyte- ja taustatiedot valtakunnallisten henkilörekisterien tietoihin. Tietoja käytetään tartuntatautien seurantaan, torjuntaan, viranomaistoimintaan, tilastointiin ja tutkimukseen kansallisesti sekä kansainvälisten sopimusten ja säädösten mukaisessa yhteistyössä. Maailman terveysjärjestö (WHO) käyttää tietoja antaessaan suosituksen vuosittaisen influenssarokotteen koostumuksesta. Henkilötietojasi käsitellään luottamuksellisesti, eikä niitä julkisteta missään yhteydessä. Suoria henkilötunnisteitasi (nimi ja syntymäaika tai henkilötunnus) ei luovuteta THL:n ja näytteenotosta vastanneen terveydenhuollon toimintayksikön ulkopuolelle. Tietoja säilytetään ja käsitellään toistaiseksi.

Osallistumisesta ei tule sinulle varsinaista henkilökohtaista hyötyä. Osallistuminen on sinulle maksutonta. Näytteen ottavalla terveydenhuollon yksiköllä on potilasvakuutus, joka kattaa potilasvahinkolain mukaiset vahingot.

Näyte tutkitaan THL:n laboratoriossa. Influenssavirusten lisäksi näytteestä voidaan tutkia muiden virusten ja bakteerien, myös tällä hetkellä tuntemattomien, esiintymistä hengitysteissä ja näiden mikrobien ominaisuuksia. THL voi luovuttaa näytteestä eristettyjä mikrobikantoja ja mikrobien geenituotteita muihin tutkimuslaboratorioihin. Näissä tapauksissa THL ei luovuta sinua yksilöiviä tunnistetietoja. Koska tuloksen saaminen kestää joitakin päiviä, ei sitä voida käyttää tehtäessä sinun hoitoasi koskevia päätöksiä. Tuloksesta THL ilmoittaa hoitopaikkaasi, jolloin saadaan tietoa paikkakunnalla liikkeellä olevista taudinaiheuttajista.

Influenssavirukset aiheuttavat epidemioita vuosittain pääasiassa marraskuun ja huhtikuun välisenä aikana. Influenssavirusten aiheuttama tauti vaihtelee lievistä hengitystieinfektioista vakavaan sairaalahoitoa vaativaan tautiin. Influenssavirukset muuntuvat nopeasti, ja siksi niiden aiheuttamien tartuntojen määrä ja vakavuus voi vaihdella paljon eri vuosina. Talvikausina kiertää myös runsaasti muita hengitystieinfektioita aiheuttavia mikrobeja, joista moni esiintyy samanaikaisesti influenssan kanssa.

Tarkempia tietoja saatte tutkimuksesta näytteenotosta vastaavan terveydenhuollon yksikön lääkäriltä tai hoitajalta sekä THL:stä.

Lisätietoja:

Niina Ikonen, johtava asiantuntija
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos,
Terveysturvaajat -osasto, Asiantuntijamikrobiologian yksikkö
puh: 029 524 8413
sähköposti: etunimi.sukunimi@thl.fi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntijaryhmä:

Niina Ikonen, johtava asiantuntija; Erika Lindh, erikoistutkija; Oskari Luomala, tilastotutkija; Hanna Nohynek, ylilääkäri; Carita Savolainen-Kopra, asiantuntijamikrobiologian yksikön päällikkö, johtava asiantuntija; Outi Lyytikäinen, tutkimusprofessori
Sähköposti: etunimi.sukunimi@thl.fi

14.01.2022

SUOSTUMUSASIAKIRJA: Hengitystievirustartuntojen otosseurantaan**Suostumus:**

Olen saanut hengitystievirustartuntojen otosseurantaan koskevan tiedotteen ja lukenut sen. Terveystieteiden tutkimuskeskityksen henkilökunta on myös suullisesti kertonut minulle otosseurannan tarkoituksen ja toimenpiteet. Minulla on ollut mahdollisuus tehdä otosseurantaan koskevia kysymyksiä ja olen tietoinen, että osallistumiseni on vapaaehtoista ja voin vetäytyä tutkimuksesta syytä ilmoittamatta milloin tahansa.

Osallistun tähän seurantaan ja annan luvan hengitystievirustartuntojen otosseurantaan suorittaville ja sitä seuraaville viranomaisille tutustua näytteenoton yhteydessä täytettävän lähetteen tietoihin ja niihin yhdistettäviin valtakunnallisten henkilörekisterien tietoihin. Näitä tietoja ja näytteitenni tutkimustuloksia saa käyttää tiedotteessa kuvattuihin tarkoituksiin. Henkilötietojani ei missään yhteydessä julkisteta.

kyllä Minuun saa ottaa myöhemmin yhteyttä

Nimi

Henkilötunnus

Kotikunta

Puhelin

Päiväys

Allekirjoitus

Olen kertonut osallistujalle tästä tutkimuksesta tiedotteen mukaisesti ja otan vastaan tämän suostumuksen.

Suostumuksen vastaanottajan allekirjoitus

Paikka ja päiväys

Nimen selvennys

Tästä suostumusasiakirjasta on annettu kopio osallistujalle ja alkuperäinen on tallennettu terveydenhuollon toimintayksikön (THL) otosseurannan arkistokansioon.

Tutkittavan huoltajalle on lähetetty ilmoitus osallistumisesta tutkimukseen.

Ilmoituksen lähettäjän allekirjoitus

Paikka ja päiväys

Nimen selvennys